

The Yoga Sutas of Patanjali

Samādhī Pādaḥ

- 1 atha yogānuśāsanam
- 2 yogaścittavṛttinirodhaḥ
- 3 tadā draṣṭuḥ svarūpe'vasthānam
- 4 vṛttisārūpyamitaratra
- 5 vṛttayah pañcatayyah kliṣṭā'kliṣṭāḥ
- 6 pramāṇaviparyayavikalpanidrāsmṛtayah
- 7 pratyakṣānumānāgamāḥ pramāṇāni
- 8 viparyayo mithyājñānamatadrūpapraṭiṣṭham
- 9 śabdajñānānupātī vastuśūnyo vikalpaḥ
- 10 abhāvapratyayālambanā vṛttinidrā
- 11 anubhūtavaiṣayāsaṃpramoṣaḥ smṛtiḥ
- 12 abhyāsavairāgyābhyāṃ tannirodhaḥ
- 13 tatra sthītau yatno'bhyāsaḥ
- 14 sa tu dīrghakālanairantaryasatkārāsevito dṛḍhabhūmiḥ
- 15 dṛṣṭānuśravikaviśayavitr̥ṣṇasya vaśīkārasaṃjñā vairāgyam
- 16 tatparaṃ puruṣakhyāterguṇavaitr̥ṣṇyam
- 17 vitarkavicārānandāsmītarūpānugamāt saṃprajñātaḥ
- 18 virāmapratyayābhyāsapūrvāḥ saṃskāraśeṣo'nyaḥ
- 19 bhavapratyayo videhaprakṛtilayānām
- 20 śraddhāvīryasmṛtisamādhiprajñāpūrvaka itareṣāṃ
- 21 tīvrasaṃvegānāmāsannaḥ
- 22 mṛdumadyādhimātratvāt tato'pi viśeṣaḥ
- 23 īśvarapraṇidhānādvā
- 24 kleśakarmavipākāśayairaparāmṛṣṭaḥ puruṣaviśeṣa īśvaraḥ
- 25 tatra niratīśayaṃ sārvañābījam
- 26 sa pūrveṣāmapī guruḥ kālenānavacchedāt
- 27 tasya vācakaḥ praṇavaḥ
- 28 tajjapastadarthabhāvanam
- 29 tataḥ pratyakcetanādhigamo'pyantarāyābhāvaśca
- 30 vyādhi styāna saṃśaya pramādālasyaāvīrati-bhrānti darśanā labdhabhūmikativāna vasthītatvāni
cittavikṣe pāste'ntarāyāḥ
- 31 duḥkhadaurmanasyāṅgamejayatvaśvāsaprasvāsā vikṣepasahabhuvāḥ
- 32 tatpratīśedhārthamekatattvābhyāsaḥ
- 33 maitrī karuṇā mudito pekṣāṅām sukhaduḥkha puṇyāpuṇya viśayāṅām bhāvanātaś cittaprasādanam
- 34 pracchardanavidhāraṇābhyāṃ vā prāṇasya
- 35 viśayavatī vā pravṛttirūtpannā manasaḥ sthītinibandhīnī
- 36 viśokā vā jyotiṣmatī
- 37 vītarāgaviśayaṃ vā cittam
- 38 svapnanidrājñānālambanam vā
- 39 yathābhīmatadhyānādvā
- 40 paramāṇu paramamahattvānto'sya vaśīkāraḥ
- 41 kṣīṇavṛtterabhijātasyeva maṇer grahītr̥ grahaṇa grāhyeṣu tatsthatadañjanatā samāpattiḥ
- 42 tatra śabdārthajñānavikalpaiḥ saṃkīrṇā savitarkā samāpattiḥ
- 43 smṛtipariśuddhau svarūpaśūnyevārthamātranirbhāsā nirvitarkā
- 44 etayaiva savicārā nirvicārā ca sūkṣmaviśayā vyākhyātā
- 45 sūkṣmaviśayatvaṃ cālīṅgaparyavasānam
- 46 tā eva sabījaḥ samādhiḥ
- 47 nirvicāravaiśāradye'dhyātmaprasādaḥ
- 48 ṛtambharā tatra prajñā
- 49 śrutānumānaprajñābhyāmanyaviśayā viśeṣārthatvāt
- 50 tajjaḥ saṃskāro'nyasaṃskārapratibandhī
- 51 tasyāpi nirodhe sarvanirodhānirbījaḥ samādhiḥ

iti śrī patañjala yoga-darśane samādhi-pādo nāma prathamāḥ pādaḥ